

**Besøg af Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
onsdag den 28. januar 2009 i Den Danske Dyrlægeforening**

Programpunkt:

Dyrlægens rolle som politibetjent – herunder dyrlægens dobbeltrolle som privat rådgiver og offentlig kontrollør v/Ditte Erichsen

Introduktion

Jeg er blevet bedt om at fortælle om dyrlægens rolle som kontrollør; Jeg vil dog holde mig til at tale om embedsdyrlægens rolle som kontrollør for det offentlige, da det er det område jeg har kendskab til. Jeg er selv ansat i Fødevarestyrelsen i Kontrolafdeling Haderslev hvor en af mine arbejdsopgaver er at køre velfærdskontrolbesøg i svinebesætninger, så jeg håber i vil bære over med mig hvis det kommer til at lugte lidt vel meget af svin!

Først og fremmest vil jeg gerne slå fast : DYREVELFÆRD ER EN AF DE ARBEJDSOPGAVER DER HAR ALLERHØJESTE PRIORITET FOR MIG OG MINE KOLLEGER - for mig at se vil dyreværn og dyrevelfærd altid være en integreret del af en dyrlæges arbejde, uanset ansættelsesforholdet.

Siden jeg startede med at køre kontrolbesøg for 6 år siden har opgaven ændret sig betydeligt. Besøgene køres nu uanmeldt, mængden af regler der skal kontrolleres har været støt stigende og udviklingen i landbruget har gjort, at besætningerne har nået en størrelse, hvor det ofte er flere tusinde dyr, der skal tilses under besøget.

Den udvikling har medført et stort behov for specialviden for de kontrollerende dyrlæger, der findes ikke længere nogen der kan regler for både kvæg, svin, fjerkræ, heste og pelsdyr på fingrene, så en specialisering i dyrearter er blevet nødvendig.

Som en naturlig konsekvens er også tidsforbruget blevet større, ikke bare tidsforbruget til den fysiske gennemgang af besætningen men i endnu højere grad til den nødvendige forberedelse og efterbehandling af besøgene.

Krydsoverensstemmelse

Den største ændring er dog kommet efter vi er blevet pålagt at udføre kontrol for EU - den såkaldte "krydsoverensstemmelseskontrol" - efter vores mening et stærkt bureaukratisk kontrolsystem, som hæmmer os i vores arbejde og stjæler den tid, der burde være brugt på dyrevelfærd.

Efter indførelsen af ko bliver alt vores arbejde målt på korrekt angivelse af tjeklistenumre, ko-krav, paragraffer og karakterer, overholdelse af tidsfrister for indberetninger til Fødevareerhverv og Mørkhøj, udsendelse af høringsbreve, udfyldelse af samlékemaer for karakterangivelse osv. osv.; Om der rent faktisk er sket en forbedring af velfærden for de dyr vi kiggede på (hvis vi overhovedet har kunnet se dem for stakken af papirer vi slæber rundt på) - det bliver vi aldrig spurgt om.

Ko systemet udmærker sig endvidere ved, at være præget af uoverensstemmelser mellem EU-lovgivningen og den danske lovgivning - dette gør på nogle områder kontrolsituationen direkte absurd, f. eks. når vi med Dannebrogskasketten på skal fortælle landmanden, at det er dyreværnsmæssigt uforsvarligt og dermed ulovligt at klippe tænder på smågrise, hvorefter vi skal tage EU-kasketten på og fortælle at man skam gerne må klippe tænder på smågrise, bare det bliver gjort inden de er 4 dage gamle!

Nu kunne nogen måske få den tanke, at ko-systemet alligevel tjente dyrevelfærden ved at straffe landmanden økonomisk for overtrædelser på dyreværnsområdet - men desværre forholder det sig ikke sådan, idet sanktioneringen efter ko-systemet slet ikke skeler til overtrædelsens karakter - således kan mindre fejl som ingen betydning har for dyrevelfærden (f. eks. mangelfulde optegnelser), betinge samme træk i landbrugsstøtten som alvorlige dyremishandlingsager.

Formål med velfærdskontrollen

Dette fører mig frem til næste overvejelse: Hvad er formålet med velfærdskontrollen egentlig?

Forhåbentlig at øge velfærden for landbrugsdyrene - men:

I den forbindelse er det vigtigt at huske, at dyrevelfærdskontrolbesøg ikke er lig med bedre velfærd for dyrene - hvis kontrolbesøget udelukkende bliver en registrering og indberetning af overtrædelser sker der absolut ingen bedring af velfærden.

Det er *landmandens* adfærd efter kontrolbesøget der afgør om dyrene rent faktisk får det bedre, når dyrlægen har forladt besætningen.

Det er derfor tvingende nødvendigt for os at kunne indgå i en konstruktiv dialog med landmanden og den praktiserende dyrlæge, så vi ved en blanding af pædagogisk oplysningsvirksomhed og landmandens bevidsthed om risikoen for økonomisk sanktion, kan påvirke ham til at tage de rigtige beslutninger.

Især i de tilfælde hvor landmanden efter mange års enegang i sin besætning har pådraget sig en "erhvervsbetinget sansereduktion" og således ikke længere er i stand til at se skaderne på sine dyr, er det vigtigt at kunne gå i faglig dialog.

Konklusion

For at ideen om dyrlægen som kontrollør af dyrevelfærd overhovedet skal give nogen mening, skal vi have de nødvendige redskaber til vores rådighed:

1. Vi skal have lov til at bruge vores faglighed og tage stilling til forholdene i den enkelte besætning uden samtidig at skulle administrere bureaukratiske EU-regelsæt.
2. Politi og anklagemyndighed skal være fagligt kompetent, således at de kan overtage sagen og yde professionel og hurtig sagsbehandling, når det viser sig at en landmand er uden for pædagogisk rækkevidde.
3. Vi skal have tildelt de nødvendige ressourcer, herunder både tid og kompetente fagpersoner centralt i Fødevarestyrelsen

Landmand Lydhør og Landmand Lige glad

For at illustrere problematikken har jeg taget et par kontrolresultater fra velfærdskontrollen i Sønderjylland med.

Jeg synes at eksemplerne, der desværre er ret typiske for vores besøg, til al overflod demonstrerer hvorfor besætningskontrollen ikke bare bør handle om at registrere overtrædelser og derefter sende disse registreringer videre til behandling i et andet system... i hvert fald ikke hvis det er et ønske om bedre velfærd for vores landbrugsdyr der ligger til grund for vores arbejde.

Januar 2009 - sagsnr. 0603136 og 0603137 – Ditte Erichsen